

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Piłsudskiego 33, 33-200 Dąbrowa Tarnowska tel. Tel. (14) 642-31-78
Fax. (14) 642 24-78 wew. 250 e-mail: krda@praca.gov.pl

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE DĄBROWSKIM W I PÓŁROCZU 2014 ROKU

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	3
1.1. CEL OPRACOWANIA	4
1.2. PODSTAWA OPRACOWANIA.....	5
1.3. METODOLOGIA OPRACOWANIA	6
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE DĄBROWSKIM W I PÓŁROCZU 2014 ROKU	7
3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE DĄBROWSKIM W I PÓŁROCZU 2014 ROKU	12
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	14
5. WNIOSKI	21

Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej postępując zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizuje zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy, dlatego opracował analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie dąbrowskim w I półroczu 2014 r.

Monitoring zawodów deficytowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowania ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. Raport został opracowany zgodnie z założeniami metodologicznymi Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Punktem wyjścia do opracowań są sprawozdania miesięczne, półroczne i roczne:

- Sprawozdanie MPiPS - 01 o rynku pracy,
- Załącznik Nr 2 do sprawozdania MPiPS – 01 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy,
- Załącznik Nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności.

Niniejszy ranking ma za zadanie pogłębić wiedzę o lokalnym rynku pracy, gdyż stanowi ważny element dla realizacji działań w zakresie edukacji, aktywnej polityki rynku pracy oraz programów na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia. Działania te mają na celu koordynację kierunków kształcenia i szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

Trafna diagnoza wymagań stawianych przez pracodawców zapewni większą stabilizację na rynku pracy.

1.1. Cel opracowania

Głównym celem badania zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest stworzenie rankingu, który stanowi narzędzie dla monitoringu, czyli procesu systematycznego śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy, poprzez dostarczanie szczegółowej informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- właściwego planowania i prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- prowadzenia racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku gospodarowania środkami Funduszu Pracy.

Wyniki monitoringu mają służyć jako wsparcie:

- urzędów pracy przy bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych (w jakich zawodach szkolić) oraz w poradnictwie zawodowym,
- szkolnictwa w dostosowywaniu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- przy podejmowaniu decyzji o zatrudnianiu cudzoziemców,
- przy opiniowaniu nowych kierunków kształcenia.

Niniejszy monitoring posiada pewne ograniczenia, gdyż:

1. Nie oddaje w pełni informacji o lokalnym rynku pracy - dotyczy jedynie bezrobocia rejestrowanego. Nie obejmuje on liczby pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych. .
2. Dotyczy jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej, nie uwzględniając innych ofert, w tym ofert

prasowych, pojawiających się w Internecie czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Pomimo wymienionych powyżej ograniczeń, analizy zawarte w niniejszym monitoringu wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy i będą mogły być wykorzystane przez wszystkie podmioty i partnerów działających na dąbrowskim rynku pracy.

1.2. Podstawa opracowania

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są dane liczbowe o bezrobociu i zgłoszonych ofertach pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Struktura klasyfikacji opiera się o system pojęć, gdzie najważniejsze to zawód i specjalność. Zawód definiowany jest jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagający odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności. Rozróżnienie to opiera się na tym, że specjalność wymaga pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

1.3. Metodologia opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzono zgodnie z zaleceniami metodycznymi opracowanymi przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Raport ten oparty jest na danych statystycznych zawartych w sprawozdaniu MPiPS – 01 (załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i oferty pracy” i załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”).

Używane w tekście nazwy symbole zawodów zgodne są z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537). Użyte w tekście opracowania określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w „klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa klasyfikacji zawodowych wymaganych do realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. 2007 Nr 251 poz. 1885 z późn. zm.).

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE DĄBROWSKIM W I PÓLROCZU 2014 ROKU.

Według stanu na dzień 30.06.2014 roku na terenie powiatu dąbrowskiego, zarejestrowanych było 4431 osób bezrobotnych, z tego 2234 kobiet. Zdecydowaną większość osób bezrobotnych stanowią osoby zarejestrowane bez prawa do zasiłku, bo aż 3908 czyli 88,2 % ogółu bezrobotnych. Natomiast osób z prawem do zasiłku zarejestrowanych było 523 tj. 11,8 % ogółu bezrobotnych.

Tabela nr 1.

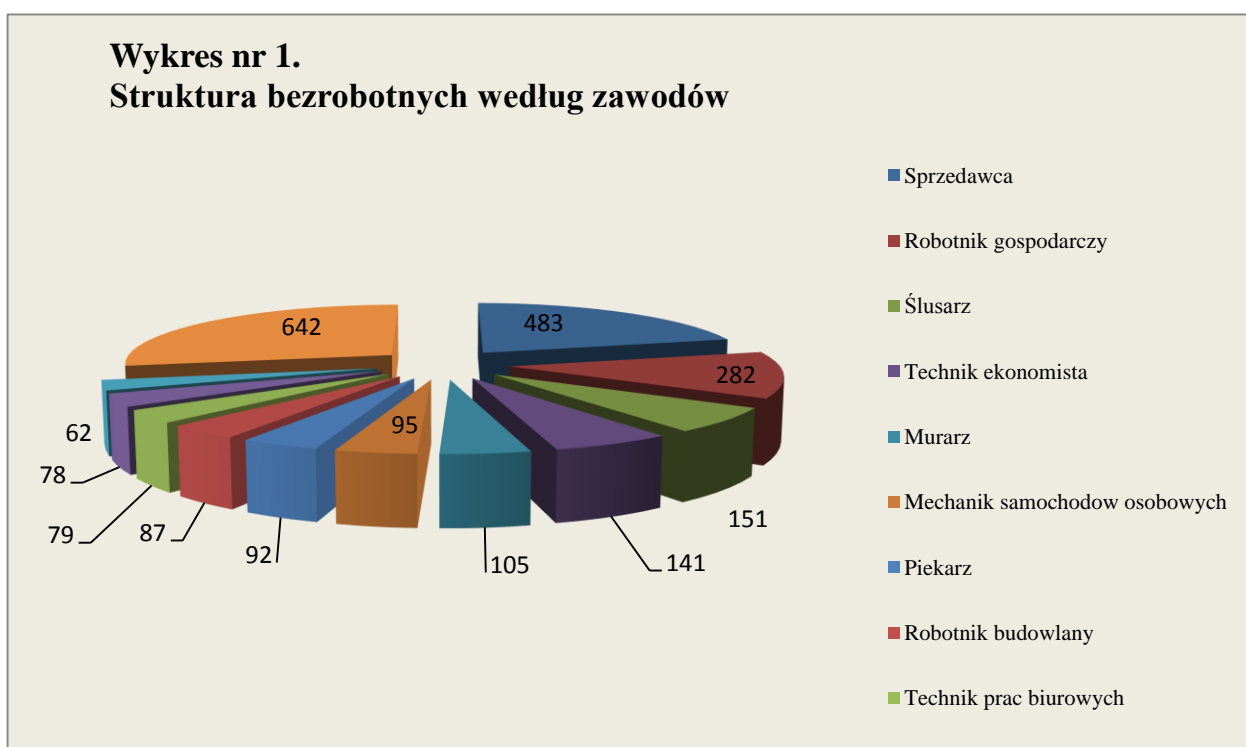
Analiza bezrobocia według zawodów w powiecie dąbrowskim w I półroczu 2014 roku.

Lp.	Grupy zawodowe	Liczba bezrobotnych wg stanu na dzień 30.06. 2014r.	
		w liczbach bezwzględnych	w procentach
	Ogółem	4431	100%
1.	Bez zawodu	642	14,5%
2.	Posiadający zawód	3789	85,5%

Spośród osób zarejestrowanych z terenu powiatu dąbrowskiego – 3789 osób (85,5% ogółu) posiadało zawód. Pozostałe – 642 osoby, stanowiące 14,5 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych to osoby „bez zawodu”. Osoby z tej grupy mają utrudnione wejście na rynek pracy. Grupa bez zawodu obejmuje ludzi z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące nie poparte żadnymi kwalifikacjami zawodowymi lub doświadczeniem zawodowym.

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej przeprowadził analizę wśród zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów w powiecie dąbrowskim w I półroczu 2014 roku. Na czele rankingu według 6 cyfrowego symbolu zawodu według „Klasyfikacji zawodów i specjalności” znalazła się grupa osób posiadająca niskie kwalifikacje zawodowe („bez zawodu” – pierwsze miejsce w rankingu według zawodów).

Analiza danych będących w posiadaniu Urzędu wskazuje, że na terenie powiatu dąbrowskiego w bardzo trudnej sytuacji znajdują się **osoby nie posiadające zawodu**. Na dzień 30.06.2014 roku w tej kategorii były zarejestrowane **642 osoby** bezrobotne, w tym 373 kobiety.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Podobnie jak w roku ubiegłym kolejną pod względem wielkości, grupę stanowiły osoby w zawodzie **sprzedawca**. W porównaniu do I półrocza 2013 roku liczba ta zmniejszyła się o 97 osób i na dzień 30.06.2014 wynosiła **483** osoby bezrobotne (w tym 414 kobiet).

Pozostałe zawody w których odnotowano największą liczbę bezrobotnych to:

- **robotnik gospodarczy** – (282 osoby, w tym 95 kobiet),

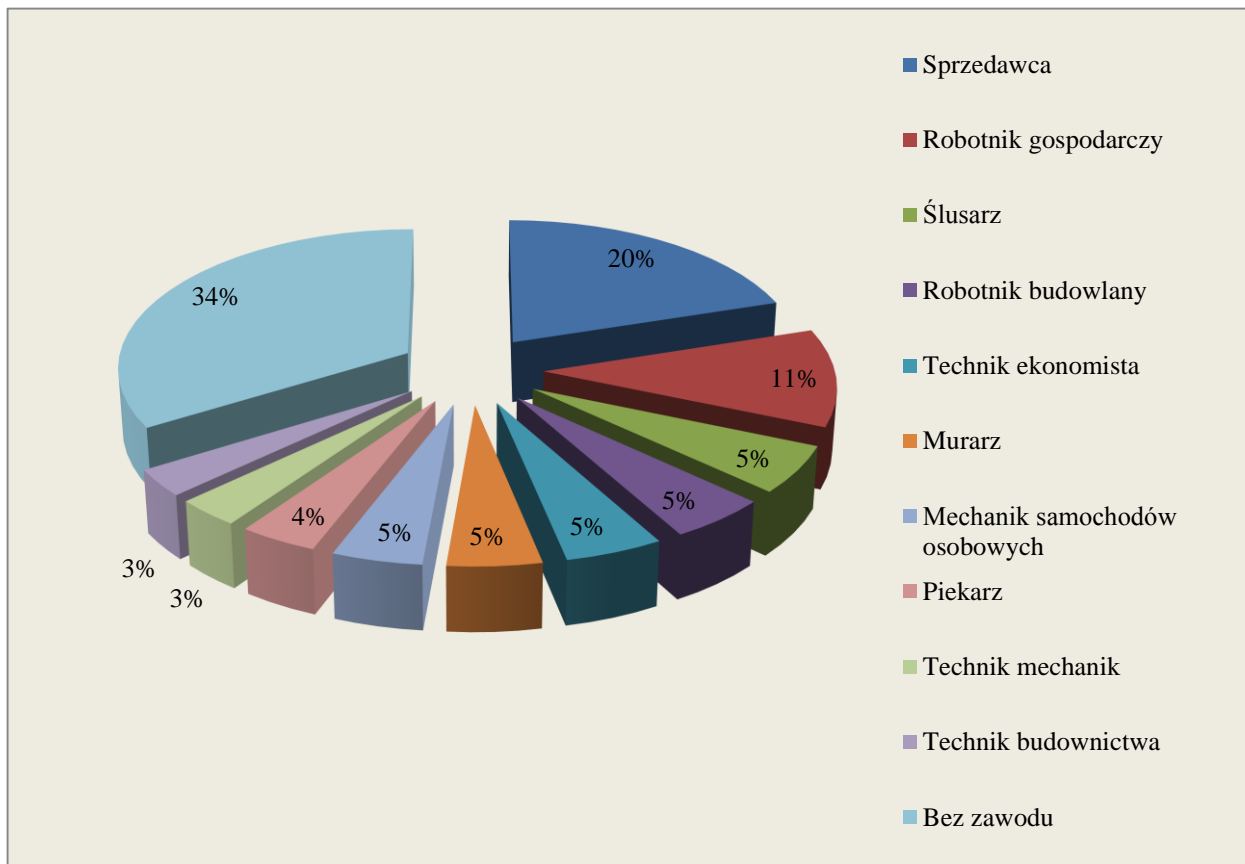
- **ślusarz** – (151 osób, w tym 13 kobiet),
- **technik ekonomista** – (141 osób, w tym 124 kobiety),
- **murarz** – (**105** osób, w tym 0 kobiet),
- **mechanik samochodów osobowych** – (95 osób, w tym 0 kobiet),
- **piekarz** – (92 osoby, w tym 10 kobiet),
- **robotnik budowlany** – (87 osób, w tym 0 kobieta),
- **technik prac biurowych** – (79 osób, w tym 72 kobiety),
- **monter podzespołów i zespołów elektronicznych**– (78 osób, w tym 76 kobiet),
- **technik mechanik** – (62 osoby, w tym 13 kobiet),
- **stolarz** – (62 osoby, w tym 0 kobiet).

W I półroczu 2014 roku zarejestrowano ogółem 2007 osób bezrobotnych. Analiza napływu bezrobotnych według posiadanych zawodów wskazuje, że najwięcej osób podobnie jak w roku ubiegłym odnotowano w kategorii „bez zawodu” (345 osób, w tym 180 kobiet).

Kolejną, pod względem wielkości, grupę zawodów stanowiły osoby w zawodzie sprzedawca – (205 osób, w tym 163 kobiety). Napływ osób bezrobotnych zanotowano także w zawodach – robotnik gospodarczy (115 osób, w tym 38 kobiet), ślusarz (56 osób, w tym 1 kobieta), robotnik budowlany (51 osób, w tym 0 kobiet), technik ekonomista (50 osób, w tym 42 kobiety), murarz (48 osób, w tym 0 kobiet), mechanik samochodów osobowych (46 osób, w tym 0 kobiet), piekarz (40 osób, w tym 0 kobiet), technik mechanik (33 osoby, w tym 6 kobiet), technik budownictwa (32 osoby, w tym 1 kobieta).

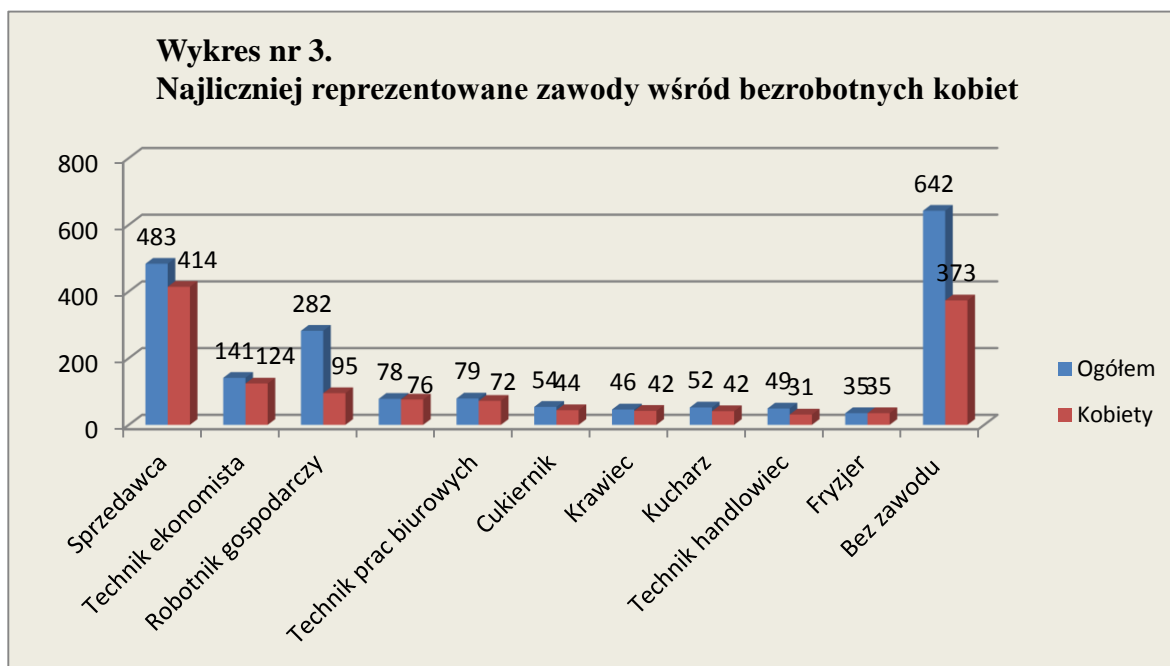
Wykres nr 2.

Napływ bezrobotnych według zawodów w I półroczu 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Bezrobocie kobiet to jeden z kluczowych problemów lokalnego rynku pracy. Przyczyny bezrobocia to m.in. brak odpowiednich kwalifikacji, przerwa w zatrudnieniu spowodowana wychowywaniem dzieci, co niesie za sobą wydłużającą się beczynność zawodową i w znacznym stopniu zmniejsza szanse kobiet na ponowną aktywizację zawodową. W ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych nadal większość stanowią kobiety. Na dzień 30.06.2014 r. udział bezrobotnych kobiet ukształtował się w granicach 50,4% - **2234 kobiety**. Z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet – 373 nie posiadało żadnego zawodu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Najliczniej reprezentowane zawody wśród bezrobotnych kobiet to:

- sprzedawca – 414 kobiet,
- technik ekonomista – 124 kobiety,
- robotnik gospodarczy – 95 kobiet,
- monter podzespołów i zespołów elektronicznych – 76 kobiet,
- technik prac biurowych – 72 kobiety,
- cukiernik – 44 kobiety,
- krawiec – 42 kobiety,
- kucharz – 41 kobiet,
- rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby- 41 kobiet,
- fryzjer – 35 kobiet.

3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE DĄBROWSKIM W I PÓŁROCZU 2014 ROKU.

Dostęp do dużego rynku wykwalifikowanych pracowników jest jednym z podstawowych oczekiwań pracodawców lokalnego rynku pracy. Oczekiwania i potrzeby pracodawców powiatu dąbrowskiego w zakresie pożądaných kwalifikacji zależą głównie od charakteru prowadzonej przez nich działalności. Pracodawcy podejmując decyzję o zatrudnieniu pracownika oczekują od niego konkretnych umiejętności związanych z wykonywanym zawodem, a także doświadczenia zawodowego. Właściciele firm wyrażają zainteresowanie zatrudnieniem osób posiadających podstawowe umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu i bardzo cenią sobie u tych osób gotowość do poszerzania wiedzy w trakcie zatrudnienia. Nie bez znaczenia dla pracodawców lokalnego rynku pracy są też cechy osobowościowe. Szczególne znaczenie odgrywa odpowiedzialność, poziom zaangażowania w wykonywanie powierzonych zadań, komunikatywność, umiejętność pracy bez nadzoru przełożonego oraz wysoka kultura osobista kandydatów. Kwalifikacje osób bezrobotnych w dużej mierze są nieadekwatne do potrzeb lokalnego rynku pracy, a cykl doskonalenia zawodowego jest procesem długotrwałym. Poważny problem stanowią wysokie koszty zatrudnienia pracowników. Pracodawcy oferują niski poziom płac, najczęściej jest to kwota najniższego wynagrodzenia, co bardzo utrudnia dobór pracowników, którzy po odliczeniu kosztów dojazdu traktują taką propozycję pracy jako nieatrakcyjną. Wielu pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach zatrudnienia, dlatego rejestry urzędów pracy nie mają charakteru wyczerpującego, nie odzwierciedlają wszystkich ofert na rynku pracy. Wiele ofert nie trafia do statystyk Powiatowego Urzędu Pracy, szczególnie te, które formułują bardzo wysokie oczekiwania w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia. Te propozycje bardzo często nie są adresowane do osób bezrobotnych figurujących w Powiatowym Urzędzie Pracy.

W I półroczu 2014 r. pracodawcy z terenu powiatu dąbrowskiego zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej 1014 ofert pracy, przy czym większość zgłoszonych ofert pracy to oferty pracy subsydiowanej. Pracodawcy są najczęściej zainteresowani przyjęciem osób do odbycia stażu. Jeżeli zaś przedstawiają

oferty pracy to z reguły są one adresowane do osób posiadających odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe.

Dane dotyczące liczby osób bezrobotnych i ofert pracy w podziale na zawody i specjalności przedstawia poniższa tabela. Zestawienie to obejmuje 22 zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszali wolne miejsca pracy.

Tabela nr 2.

Liczby osób bezrobotnych i ofert pracy w podziale na zawody i specjalności

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy	Liczba osób bezrobotnych	Ilość osób na jedną ofertę
1.	515303	Robotnik gospodarczy	168	282	1,68
2.	522301	Sprzedawca	141	483	3,42
3.	411004	Technik prac biurowych	70	79	1,13
4.	411003	Pracownik kancelaryjny	57	0	0
5.	921403	Pomocniczy robotnik w gospodarstwie sadowniczym	50	0	0
6.	931301	Robotnik budowlany	41	87	2,12
7.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	25	15	0,6
8.	432103	Magazynier	24	28	1,17
9.	522305	Technik handlowiec	20	49	2,45
10.	514101	Fryzjer	15	35	2,33
11.	722204	Ślusarz	14	151	10,79
12.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	14	31	2,21
13.	821113	Monter układów hydraulicznych i pneumatycznych	11	2	0,18
14.	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	10	2	0,2
15.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	10	0	0

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy	Liczba osób bezrobotnych	Ilość osób na jedną ofertę
16.	911207	Sprzątaczką biurową	9	28	3,11
17.	941201	Pomoc kuchenna	9	12	1,33
18.	524902	Doradca klienta	8	2	0,25
19.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	8	3	0,38
20.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	8	0	0
21.	341204	Opiekunka środowiskowa	7	1	0,14
22.	751204	Piekarz	7	92	13,1

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę niniejszą przeprowadzono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu, stanowiący syntetyczną miarę zapotrzebowania na dany zawód. Powstaje on poprzez podzielenie średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w danym zawodzie, przez średnią miesięczną liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy oraz zawodów niedostosowanych do potrzeb pracodawców (co wynika z niedostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy).

Zawód nadwyżkowy – to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. $W < 0,9$ to zawody nadwyżkowe.

Zawód zrównoważony – to zawód, w którym liczba ofert pracy pokrywa się z liczbą bezrobotnych, tzn. wykazują one równowagę na rynku pracy. $0,9 \leq W \leq 1,1$.

Zawód deficytowy – to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. $W > 1,1$.

Dla wartości W charakterystyczne są jeszcze trzy przypadki:

- Gdy wartość wynosi zero (0) – oznacza , że w danym zawodzie nie wpłynęły żadne oferty pracy oraz nikt nie zarejestrował się jako bezrobotny w tym zawodzie lub, nie zgłoszono ofert a nastąpiło zarejestrowanie bezrobotnych (maksymalna nadwyżka),
- Gdy wartość wynosi MAX – co oznacza , że wartość liczbowa nie może zostać podana ze względu na reguły matematyczne (niemożliwość dzielenia przez zero). Sytuacja taka ma miejsce, gdy w PUP zgłoszono oferty pracy w danym zawodzie, ale żaden bezrobotny nie szuka w nim pracy (maksymalny deficyt),
- Gdy wartość oscyluje wokół (1) – mamy do czynienia z przypadkiem, gdy mniej więcej tyle samo jest zgłoszonych w danym zawodzie ofert pracy, co osób poszukujących w nim zatrudnienia.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zawodów o wskaźnikach MAX i „0” nie uwzględnia się w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Grupa zawodów deficytowych

Wśród zawodów, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób zarejestrowanych, znalazło się 26 zawodów deficytowych.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych uwzględniono te dla których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosiła więcej niż 1,1. W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów deficytowych, których wskaźnik intensywności deficytu był równy „MAX”, pominięto również zawody deficytowe, których kod kończy się cyfrą 90 „ *pozostali....* ”

Największy wskaźnik deficytu , który wystąpił w zawodach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3.
Zawody deficytowe

Lista zawodów deficytowych			Wskaźnik intensywności deficytu (W)
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	
1.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	10
2.	"821113"	Monter układów hydraulicznych i pneumatycznych	5,5
3.	"413201"	Operator wprowadzania danych	5
4.	"422602"	Recepcjonista	5
5.	"524902"	Doradca klienta	4
6.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	4
7.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	4
8.	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	3
9.	"311104"	Technik geodeta*	3
10.	"343901"	Animators kultury*	3
11.	"712101"	Dekarz*	3
12.	"751190"	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	3
13.	"411004"	Technik prac biurowych*	2,5
14.	"941201"	Pomoc kuchenna	2,25
15.	"333105"	Spedytor	2
16.	"334304"	Asystent zarządu	2
17.	"711501"	Cieśla*	2
18.	"721404"	Monter konstrukcji stalowych	2
19.	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	2
20.	"513202"	Barman	1,6667
21.	"611303"	Ogrodnik*	1,6667
22.	"432103"	Magazynier	1,5

23.	"515303"	Robotnik gospodarczy	1,4609
24.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	1,3158
25.	"911207"	Sprzątaczką biurową	1,2857
26.	"331301"	Księgowy	1,25

Grupa zawodów zrównoważonych

Poprzez zawody zrównoważone należy rozumieć zawody, w których występuje względna równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą ofert pracy dotyczących tego zawodu.

Na rynku pracy powiatu dąbrowskiego występuje 23 zawody zrównoważone, dla których wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki kształtuje się pomiędzy wartością 0,9 a 1,1.

Przedstawia je poniższe zestawienie.

Tabela nr 4.
Zawody zrównoważone

Lista zawodów zrównoważonych			Wskaźnik intensywności
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	
1.	„122102”	Kierownik działu sprzedaży	1
2.	„132301”	Kierownik budowy	1
3.	„132402”	Kierownik działu transportu	1
4.	„214202”	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	1
5.	„222101”	Pielęgniarka	1
6.	„233006”	Nauczyciel historii	1
7.	„233017”	Nauczyciel plastyki	1

8.	„311101”	Laborant chemiczny	1
9.	„311103”	Technik analityk*	1
10.	„325601”	Ratownik medyczny*	1
11.	„332101”	Agent ubezpieczeniowy	1
12.	„334402”	Sekretarka medyczna	1
13.	„341205”	Pracownik socjalny	1
14.	„343301”	Bibliotekarz*	1
15.	„412001”	Sekretarka	1
16.	„524601”	Wydawca posiłków / bufetowy	1
17.	„711301”	Kamieniarz*	1
18.	„711601”	Brukarz	1
19.	„721204”	Spawacz metodą MAG	1
20.	„751107”	Wędliniarz*	1
21.	"752208"	Stolarz meblowy	1
22.	"814302"	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	1
23.	"522305"	Technik handlowiec	0,9091

Zawody nadwyżkowe

Analizie poddano 45 zawodów nadwyżkowych, o najwyższym stopniu nadwyżki. W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów nadwyżkowych, których wskaźnik intensywności nadwyżki był równy „0”.

Zawody nadwyżkowe w powiecie dąbrowskim w I półroczu 2014 roku o najwyższym stopniu nadwyżki przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 5.
Zawody nadwyżkowe

Lista zawodów nadwyżkowych			Wskaźnik intensywności nadwyżki
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	
1.	"931301"	Robotnik budowlany	0,8039
2.	"343204"	Plastyk*	0,75
3.	"513101"	Kelner*	0,7143
4.	"522301"	Sprzedawca*	0,6878
5.	"931205"	Robotnik drogowy	0,6667
6.	"514101"	Fryzjer*	0,6
7.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	0,5714
8.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,5185
9.	"228301"	Fizjoterapeuta	0,5
10.	"514202"	Kosmetyczka	0,5
11.	"541906"	Ratownik wodny zawodowy	0,5
12.	"711502"	Cieśla szalunkowy	0,5
13.	"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,5
14.	"713203"	Lakiernik samochodowy	0,5
15.	"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,5
16.	"741201"	Elektromechanik*	0,5
17.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,5

18.	"933401"	Pracownik rozkładający towar na półkach	0,4
19.	"132103"	Kierownik działu produkcji	0,3333
20.	"213207"	Inżynier zootechniki	0,3333
21.	"431102"	Fakturzystka	0,3333
22.	"532201"	Opiekunka domowa	0,3333
23.	"711404"	Zbrojarz	0,3333
24.	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0,3333
25.	"753105"	Krawiec*	0,3333
26.	"962902"	Dozorca	0,3333
27.	"712601"	Hydraulik	0,25
28.	"722204"	Ślusarz*	0,25
29.	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,25
30.	"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	0,25
31.	"753402"	Tapicer*	0,25
32.	"512001"	Kucharz*	0,2308
33.	"712401"	Monter izolacji budowlanych*	0,2
34.	"931203"	Meliorant	0,2
35.	"721306"	Blacharz samochodowy*	0,1765
36.	"751204"	Piekarz*	0,175
37.	"314205"	Technik ogrodnik*	0,1667
38.	"752205"	Stolarz*	0,1481
39.	"311504"	Technik mechanik*	0,1212
40.	"351203"	Technik informatyk*	0,1111
41.	"711503"	Stolarz budowlany	0,1111
42.	"751201"	Cukiernik*	0,1111
43.	"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,1111
44.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,1087
45.	"711202"	Murarz*	0,0208

WNIOSKI

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów oraz ofert pracy nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

1. W porównaniu do I półrocza 2013 roku liczba osób bezrobotnych w powiecie dąbrowskim zmniejszyła się o 265 osób.
2. Wśród zawodów o największych napływach bezrobotnych do rejestrów, znalazły się: kategoria „bez zawodu” 345 osób, sprzedawca 205 osób, robotnik gospodarczy 125 osób, ślusarz 56 osób, robotnik budowlany 51 osób, technik ekonomista 50 osób, murarz 48 osób, mechanik samochodów osobowych 46 osób, piekarz 40 osób, technik mechanik 33 osoby, technik budownictwa 32 osoby.
3. W I półroczu 2014 roku grupa „**Bez zawodu**” wynosiła 642 osoby (w tym 373 kobiety). Zjawiskiem jakie obserwujemy jest spadek udziału tych osób w rejestrach bezrobotnych. W porównaniu do I półrocza 2013 roku w tej kategorii zarejestrowanych było 739 osób (w tym 448 kobiet).
4. Najliczniejszą grupą zawodową wśród bezrobotnych są sprzedawcy, stanowiący 10,9 % ogółu bezrobotnych. W dalszej kolejności najliczniejszymi zawodami są: robotnik gospodarczy, ślusarz, technik ekonomista, murarz, mechanik samochodów osobowych, piekarz, robotnik budowlany, technik prac biurowych, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, technik mechanik, stolarz.
5. W I półroczu 2014 roku do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej wpłynęło 1014 ofert pracy i było to o 83 oferty więcej niż w I półroczu 2013 roku. Oferty zgłoszono m.in. na stanowiska pracy: robotnik gospodarczy (168), sprzedawca (141), technik prac biurowych (70), pracownik kancelaryjny (57), robotnik pomocniczy w gospodarstwie sadowniczym (50), robotnik budowlany (41), kierowca samochodu ciężarowego (25), magazynier (24), technik handlowiec (20), fryzjer (15).
6. W grupie **zawodów deficytowych** znalazło się 26 zawodów. Najwyższy wskaźnik deficytu charakteryzował takie zawody jak: pracownik

centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center), monter układów hydraulicznych i pneumatycznych, operator wprowadzania danych, recepcjonista, doradca klienta, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, kierowca samochodu dostawczego.

7. Wśród zawodów (według sześciocyfrowego kodu zawodu), występowało 23 zawody, określanych mianem **zrównoważonych**. Wśród nich znajdują się: kierownik działu sprzedaży, kierownik budowy, pielęgniarka, ratownik medyczny, agent ubezpieczeniowy, pracownik socjalny.
8. Wśród **zawodów nadwyżkowych** (charakteryzujących się mniejszym zapotrzebowaniem na pracowników posiadających określone kwalifikacje) znalazło się 45 zawodów m.in.: robotnik budowlany, plastyk, kelner, sprzedawca, robotnik drogowy, fryzjer, przedstawiciel handlowy, mechanik pojazdów samochodowych, fizjoterapeuta, kosmetyczka.

Wyniki monitoringu w pełni nie odzwierciedlają rzeczywistości. Należy podkreślić rolę monitoringu jako narzędzia badawczego pozwalającego usprawnić działalność publicznych służb zatrudnienia, niemniej narzędzia niedoskonałego, do którego należy podchodzić z pewną rezerwą, a jednocześnie jego wyniki analizować przez pryzmat faktycznych uwarunkowań lokalnego rynku pracy.